

**TÜRK
PSİKOLOGLAR
DERNEĞİ**

Psikologlar Meslek Yasası Taslağı

2021

bilimin gücü ile
kamu yararına

Fethiye Sokak 5/1 GOP
Çankaya 06680 Ankara

T. +90 (312) 425 67 65
F. +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr
bilgi@psikolog.org.tr

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç-Kapsam-Tanımlar

Madde1. Bu Yasanın amacı, Psikologluk mesleği hizmetlerinin sunumunda standartlara uygun olmasına, psikolog unvanının mesleki hak ve yetkinliklerinin belirlenmesine ve korunmasına, serbest çalışma şartlarının tanımlanmasına, Türk Psikologlar Birliği'nin ve Psikologlar Odalarının kurulmasına, işleyişine ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Madde2. Bu yasa psikologluk mesleği hizmetlerinde yer alan, psikolojik hizmet üreten, kamu, özel kurum ve kuruluşlar ile mesleğini serbest icra eden, psikolog veya uzman psikolog/doktor psikolog unvanını kullanan kişileri kapsar.

Birlik: Türk Psikologlar Birliğini ifade eder.

Oda: Psikologlar Odasını ifade eder.

Psikolog: Üniversitelerin Psikoloji Bölümlerinde örgün lisans programını tamamlayarak lisans diploması alanları tanımlar.

Uzman Psikolog: Psikoloji Bölümü lisans programı mezunu olup, Psikoloji Anabilim Dallarının açtığı Psikoloji biliminin alt alanlarında bir uzmanlık alanında en az yüksek lisans derecesi almış olanları tanımlar.

Psikolojik Hizmet: Psikolojinin klinik, endüstri, sağlık, trafik, adli, deneysel, gelişim, psikometri, eğitim, sosyal, çevre, spor ve diğer uzmanlık alt alanlarında psikologlar tarafından verilen hizmetler ve uygulamalardır. Temel psikolojik hizmetler; önleyici, koruyucu ve iyileştirici bireysel, grup ve toplum ruh sağlığı alanlarında değerlendirme, görüşme, destek ve rehabilitasyon, psiko-eğitim, psikolojik danışmanlık, psikoterapi, psikolojik ilk yardım ve psiko-sosyal destek gibi hizmetleri içerir.

Serbest Meslek İcra Lisansı: Psikologluk mesleğini serbest olarak icra edecek olanlara ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde Türk Psikologlar Birliği tarafından verilen onay belgesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Psikolog Unvanının Kazanılması ve Psikologluk Mesleğinin İcrası

Psikolog Unvanı

Madde 4. Psikolog, üniversitelerin ilgili fakültelerinin örgün eğitim veren psikoloji bölümlerinde lisans diploması almış veya öğrenimlerinin denkliği Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından onaylanmak koşuluyla yabancı ülkelerdeki üniversitelerden psikoloji lisans diploması almış olanlardır.

Madde 5a. Uzman Psikologlar, psikoloji ana bilim dalları tarafından yürütülen, psikolojinin uzmanlık alanlarında (Klinik, Endüstri/İş ve Örgüt, Sağlık, Çevre, Bilişsel, Adli, Trafik, Nöropsikoloji, Deneysel, Sosyal, Gelişim, Spor, Eğitim gibi) lisansüstü eğitimlerini tamamlayan kişilerdir. Doktor Psikologlar, lisansını psikoloji ve yüksek lisansını psikoloji uzmanlık alanlarından birinde alan ve psikoloji uzmanlık alanlarında doktora yapmış veya psikoloji lisans üzerine psikoloji uzmanlık alanlarında bütünleşik doktora programını tamamlamış olanlardır.

Madde 5b. Psikoloji ana bilim dalları dışında yürütülen, psikoloji uzmanlıklarıyla ilişkili ve Türk Psikologlar Birliği tarafından onaylanan programlardan mezun Psikoloji lisans mezunları da uzman/doktor psikolog unvanlarını kullanabilirler.

Meslek İcrası, Meslekte Yeterliliğin Geliştirilmesi

Madde 6a. Kamu kurumlarına psikolog olarak atamada ve serbest meslek icrasında psikoloji lisans mezuniyeti esas alınır.

Madde 6b. Kamu kurumlarında Psikologluk mesleğini icra eden Uzman Psikolog ve Doktor Psikolog unvanına sahip psikologlara Uzman Psikolog, Doktor Psikolog kadroları ihdas edilerek özlük hakları bağlı buldukları bakanlıkça düzenlenir.

Madde 7. Mesleğini sadece kamu kurum ve kuruluşlarının asli ve sürekli görevlerinde icra edenler dışındaki psikologlar, çalıştıkları yere bakılmaksızın odaya üye olmalıdır.

Madde 8. Psikologların çalıştıkları tüm kurumlarda, kendi alanları ile ilgili birimlerdeki psikologlardan sorumlu pozisyonuna görevlendirilecek kişi, psikologlar arasından seçilir.

Madde 9. Serbest çalışma koşulları, ilkeleri, psikolojik hizmet sınırları ve yetkinlikleri, ücretleri, reklam ilkeleri gibi çalışma koşulları ilgili yasalar bağlamında Türk Psikologlar Birliği tüzük, yönetmelik ve yönergeleriyle belirlenir.

Madde 10. Serbest çalışmaya dair bu yasa ve diğer ilgili mevzuatı yerine getirmeyenlerle ilgili cezai müeyyideler ilgili yasalar bağlamında Türk Psikologlar Birliği tüzük, yönetmelik ve yönergeleriyle belirlenir.

Madde 11a. Mevcut yasanın 4, 5a ve 5b maddelerinde sınırları çizilen psikologluk unvanlarını hak etmedikleri halde kullanan veya psikologluk mesleğinin görev, yetki ve sorumluluklarını istismar edenler hakkında ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde yasal işlemler yapılır.

Madde 11b. Devlet veya özel kurum ve kuruluşlarda tahsis edilen psikolog kadrosuna psikologlar dışında atama veya görevlendirme yapılamaz.

Madde 11c. Yukarıda unvan ve mesleğın korunmasına dair ortaya konan gerekliliklere uygun davranmayan kişileri bilinçli olarak bir işte, görevde istihdam edenler ve çalıştıranlar ile ilgili de cezai yaptırımlar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Psikologlar Birliği ve Odaları

Madde 12a. Bu yasa yürürlüğe girdikten sonra Türk Psikologlar Derneği Genel Merkez yönetim kurulu koordinatörlüğünde ve Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüđu tarafından görevlendirilen bir temsilci denetiminde Türk Psikologlar Birliği seçim ilkeleri ve geçici tüzüğu belirlenir.

Madde 12b. Bu yasa yürürlüğe girdikten sonra Türk Psikologlar Birliği, Türk Psikologlar Derneği Genel Merkez yönetim kurulu koordinatörlüğünde ve Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüđu tarafından görevlendirilen bir temsilci denetiminde en fazla 6 ay içerisinde 12 kişilik kurucular kurulunu seçer. Türk Psikologlar Birliği seçimlerinde tüm psikologların katılımı ve oy kullanabilmesi için gerekli önlemleri alır ve duyuruları yapar.

Madde 12c. Türk Psikologlar Birliđine seçilen kurucular kurulu koordinatörlüğünde 6 ay içerisinde genel kurul toplanarak Türk Psikologlar Birliği'nin tüzüğu, organları belirlenir ve ilgili organlara ilgili mevzuat çerçevesinde seçimler ve görevlendirmeler yapılır.

REVİZYON YAPILACAK KANUN MADDESİ

Madde 13. Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Ek Madde 13 (a) bendinde yapılacak değişiklik - (Ek: 6/4/2011-6225/9 md.):

- Psikolog: Üniversitelerin Psikoloji Bölümlerinden 4 yıllık örgün lisans programını tamamlayarak lisans diploması alan sağlık meslek mensubudur. Psikoloji lisans mezunu olmadan psikoloji alanında veya ilgili alanlarda lisansüstü eğitimle psikolog unvanı veya psikoloji ile ilgili uzmanlık unvanı kazanılamaz.
- Klinik Psikolog: Psikoloji lisans eğitimi üzerine en az klinik psikoloji alanında yüksek lisans veya psikoloji lisans eğitimi üzerine klinik psikoloji alanında doktora yapmış sağlık meslek mensubudur.
- Psikolog ve/veya klinik psikolog, nesnel ve yansıtımalı ölçüm araçları, gözlem ve görüşme teknikleri kullanarak psikolojik değerlendirme ile psikoterapi işlemleri yapar. Klinik psikoloğun bulunduğu kurumlarda psikologların verdiği hizmetler klinik psikologların koordinasyonunda gerçekleşir.

**TÜRK
PSİKOLOGLAR
DERNEĞİ**

**PSİKOLOGLAR MESLEK YASASI
TALEBİ VE GEREKÇELERİ**

2021

bilimin gücü ile
kamu yararına

Fethiye Sokak 5/1 GOP
Çankaya 06680 Ankara

T. +90 (312) 425 67 65
F. +90 (312) 417 40 59

www.psikolog.org.tr
bilgi@psikolog.org.tr

PSİKOLOGLAR MESLEK YASASI TALEBİMİZ

Ülkemizde psikoloji biliminin geçmişi İstanbul Üniversitesi ya da o zamanki adıyla Darülfünun Edebiyat Şubesi'nde, Felsefe Kürsüsü bünyesinde yer alan psikoloji derslerinin 1915 yılından itibaren verilmeye başlanmasına dayanmaktadır. Darülfünun çatısı altında 1919 yılında "Umumi Psikoloji Kürsüsü" açılmış olup günümüzdeki yapılanmaya benzer bir yapılanma 1933 Üniversite Reformu'ndan sonra gerçekleşmiş ve İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden 1938 yılında ilk psikoloji öğrencileri mezun olmuştur.

1960'lı yıllar ve devamında Türkiye'deki üniversitelerin sayısındaki artış ile 1987 yılına gelindiğinde psikoloji lisans eğitimi veren üniversitelerin toplam öğrenci kontenjanı sekiz yüze (800) kadar ulaşmıştır.

Türk Psikologlar Derneğinin 1976 yılında kuruluşundan sonra yoğun çabalarla 1988'de psikoloji mesleğinin tanımına yasal nitelik kazandırma girişimleri olmuş, 1993'te bu girişimler devam etmiş ve psikolog tanımı Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Sağlık Komisyonunun gündemine alınmıştır.

Günümüze bakacak olursak YÖK Atlas'ın 2021 verilerine göre üniversitelerdeki psikoloji bölümlerine her sene on iki binin (12.000) öğrenci kabul edilmektedir. Bu veriler, ülkemiz için psikolog ve uzman psikolog ihtiyacının karşılanabilecek sayıda olduğunu göstermektedir. Yeterli sayıda psikolog yetişmiş olmasına rağmen psikologların alanlarını ihlal eden farklı programlardan mezun olmuş veya kısa sürede ve yetersiz eğitimlerle koçluk, danışmanlık sertifikası almış kişilerin önlenmemesi kamu yararının gözetilmediği izlenimini vermektedir.

Meslek yasaları, hem belirli bir meslek alanındaki meslek elemanlarının haklarını hem o meslek grubunun verdiği hizmetlerden yararlananların haklarını korumak üzere, hükümetler düzeyinde onaylanan düzenlemeleri ve yaptırımları içeren resmî kararlardır. Başka bir deyişle bazı yasalar, unvanları düzenleyen yasalardır ve belirli bir mesleği icra yetkisini, sadece o mesleğin elemanlarına verir. Meslek dışından kişiler bu unvanı kullanarak mesleği icra ederlerse, yasaların belirlediği cezalara çarptırılır. Bazı yasalar da belirli bir meslekle ilişkili uygulamaların, o meslek içinden hangi niteliklere sahip kişilerce yapılması gerektiğini belirleyen uygulama standartlarını düzenler. Bu standartlara uymayan veya sözü edilen türde uygulamaları standartların dışında icra etmeye çalışan meslek elemanları cezalandırılır. Bazı yasalar ise hem unvanları korur hem de uygulama standartlarını düzenler. Meslek yasaları, uygulama standartlarını düzenlerken genellikle o mesleğin gelişimini sağlayacak şekilde ve "çerçeve yasalar" biçiminde çıkarılırlar. Düzenlemelerin ayrıntılı yönleri ise yönetmeliklere bırakılır.

Her ülkede bir meslek yasası çıkarılırken, o meslek alanında yasanın çıkmasından önceki dönemde o mesleği icra etmiş olanların müktesep haklarını da korumaya dikkat edilir. Bu konu, yasa kapsamındaki ilgili maddelerde belirtilir. Bu kişilerin verdiği hizmetlerin, yasada belirtilen koşul ve

bilimin gücü ile
kamu yararına

PSİKOLOGLAR MESLEK YASASI TALEBİMİZ

standartlarla eşdeğerliliklerini belirlemek üzere, sınırlı bir süre için, meslek örgütünün belirleyeceği koşulları yerine getirmiş olanlar ya da belirlenmiş bir süre içinde eksikliklerini tamamlayarak yerine getirenler de o yasanın verdiği haklardan yararlanır.

bilimin gücü ile
kamu yararına

PSİKOLOJİ BAĞIMSIZ BİR BİLİM VE MESLEK ALANIDIR

Psikoloji bir temel ve uygulamalı bilimdir. Bu bilim alanı içinde, insan davranışlarının temelindeki zihinsel ve duygusal süreçler, her bağlamda incelenir; bunlar, zihinsel etkinliklerden başlayarak, psikofizyolojik ve duygusal tepkileri, motor ve sözel davranışları içerir. Psikoloji, normal davranışları olduğu kadar, bireyin kendi kendisiyle ya da diğerleriyle ilişkilerini etkileyen, belirli bozuklukları içeren, anormal davranışları da inceler.

Psikoloji, dünyanın tüm gelişmiş ülkelerinde gerek koruyucu ruh sağlığı alanında ve psikolojik bozukluklarının tedavisinde gerekse üretim alanında ve verimliliği artırma uygulamalarında etkililiği, bilimsel araştırmalarla kanıtlanmış, **bağımsız bir “temel bilim” ve “meslek alanı”**dır.

Psikoloji aynı zamanda, psikoloji bilimi içinde elde edilen bilgilerin, belirli yetenek ve becerilerle bütünleştirilerek, insan tutum ve davranışlarının değiştirilmesine ve problemlerinin çözümüne yönelik uygulamaların yapıldığı bağımsız bir meslek alanıdır. Üniversitelerde temel psikoloji eğitimi tamamlayanlar, isteğe bağlı olarak psikolojinin çeşitli alt alanlarında uzmanlaşabilirler.

Ülkemizde psikologların verdiği hizmetler genellikle sağlık hizmetleri kapsamında düşünülmektedir. Oysa psikolojinin sağlıkla doğrudan ilişkili olan alanları; “klinik psikoloji”, “nöropsikoloji”, “psikofarmakoloji” ve “sağlık psikolojisi”dir. Psikolojinin pek çok alt alanı ve çalışma kapsamı ruh sağlığı hizmetinin yanı sıra daha çok ilgili oldukları alt alanlarda hizmet vermektedirler. Örneğin; “trafik psikolojisi”, “endüstri/örgüt psikolojisi”, “çevre psikolojisi”, “okul psikolojisi”, “adli psikoloji”, “sosyal psikoloji”, “gelişim psikolojisi”, “deneysel psikoloji” ve “psikometri” gibi pek çok uzmanlık alanı vardır. Psikoloji bilgilerinin uygulandığı alanlar arttıkça bu uzmanlık alanlarına yenileri de eklenmektedir. Bu alt alanlarda hizmet veren psikologların uygulamalarını ve mesleklerini koruma altına alan, uygulamalarını etik açıdan denetleyen bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır.

Psikoloji eğitiminin niteliğinin artırılması hedeflenerek özellikle staj ve uygulama alanlarıyla ilgili sınırlılıkların giderilmesi de elzemdir. Staj ve uygulama alanlarındaki imkânların kamu sektöründe genişletilmesi ile hem özel sektördeki farklı alanların gelişimine katkı sağlanmış olacak hem de öğrencilerin uygulama tecrübelerinin artmasına destek sağlanacaktır.

Psikolojideki araştırma ve uygulamalar ağırlıklı olarak kültürlerarası psikoloji çalışmalarının, uygulamalarının etkisinde gerçekleşmektedir. Yasal zeminde oluşturulmuş mesleki yapılar; olgu ve davranışların bilimsel yöntemlerle çalışılmasına, kültüre özgü uygulamaların geliştirilmesine ve uyarlanmasına

bilimin gücü ile
kamu yararına

PSİKOLOJİ BAĞIMSIZ BİR BİLİM VE MESLEK ALANIDIR

katkıda bulunarak, psikolojik hizmetlere duyulan güveni arttırmada önemli rol oynayacaktır.

bilimin gücü ile
kamu yararına

PSİKOLOGLAR MESLEK YASASINA NEDEN İHTİYAÇ VAR?

Ülkemizdeki çeşitli resmî ve özel kuruluşlarda binlerce psikoloji mezunu çalışıyor olmasına karşın, bu mesleğin ve temsil ettiği uzmanlık alanlarının henüz standart bir tanımı yoktur. Türkiye’de psikologların çalıştığı kurum ve kuruluşların bazıları EK-1’de verilmiştir. Mevcut koşullar altında her kurum, kendi kurumsal yapısına ve psikoloji alanını tanıma düzeyine göre, kendi tanımını yapmakta ya da psikoloji alt alanlarını yansıtmayan yasa maddelerini referans alarak psikologlar için rol tanımları ve çalışma çerçeveleri belirlemektedir.

Psikoloji biliminin ve psikologluk mesleğinin yeterince tanınmaması nedeniyle, psikologlar Sağlık Bakanlığı genelgeleriyle, psikiyatri uzmanı sorumluluğu altında çalışmaya zorlanmaktadır. Sağlık kurumları başta olmak üzere tüm kurumlarda hiyerarşik değil, yatay bir işbirliği olmalıdır.

Psikologların özel sektörde ve bağımsız olarak çalışabilecekleri çok sayıda iş alanı vardır. Hâlihazırda özel sektörde psikologların çalıştığı iş alanları EK-2’de verilmektedir. Serbest meslek icra etmek isteyen ve yeterliliği olan psikologlar, meslek uygulamalarını düzenleyen bir yasa olmadığı için, sadece hekimleri merkeze alarak hazırlanmış, 1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Yasa gerekçe gösterilerek engellenmektedir. Psikologlar kamuda ve özel sektörde tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bağımsız olarak çalışabilmelidir.

Sağlık giderlerinin gün geçtikçe arttığı, psikolojik rahatsızlıkların artış göstererek devletin kurumlarında fazladan bütçe yüküne sebep olduğu da gözlenmektedir. Bu konuyla ilgili olarak kamunun yükünün azaltılması için psikologların özel sektörde bağımsız çalışabilmelerinin önü açılmalıdır.

Türkiye’deki psikologların yurtdışında da çalışabilmeleri için birtakım standartlara ve ilkelere uyulması gerekmektedir. Türk Psikologlar Derneği ulusal ve uluslararası birçok kuruma üye ve işbirliği içerisinde olup, akreditasyonlara ve temsil yetkisine sahiptir. IUPsyS (Uluslararası Psikolojik Bilimler Birliği) Üyeliği, EFPA (Avrupa Psikologlar Dernekleri Federasyonu) Üyeliği, EAWOP (Avrupa İş ve Örgüt Psikolojisi Birliği) Üyeliği, APA (Amerikan Psikoloji Birliği) İş Birliği, RPO (Rus Psikoloji Derneği) İş Birliği, KTPD (Kıbrıs Türk Psikologlar Derneği) İş Birliği bunlardan bazılarıdır.

Bu üyelikler ve işbirliği sayesinde yurtdışında psikologlarımızın diplomalarının geçerliliği ve temsiliyeti mevcuttur. Ancak ülkemizde gerekli yasal düzenlemelerin sağlanmaması nedeniyle psikologlar benzer hak ve yetkinliklerini yeterli düzeyde kullanamamakta ve mağdur olmaktadır.

Bu bağlamlar dikkate alındığında psikoloji “yardımcı bir tıp mesleği” olarak değil, tüm dünyada olduğu gibi, “kendi başına temel bir bilim ve meslek dalı” olarak kabul edilmeli, ihtiyaç duyulan psikoloji eğitim ve uygulama standartlarının saptanması ve yasal çerçeveye oturtulması öncelikli hedef

PSİKOLOGLAR MESLEK YASASINA NEDEN İHTİYAÇ VAR?

olmalıdır. Psikologların eğitim ve çalışma koşullarının bu konularda yasaları, sistemleri ve gelişmiş uygulama ağı olan ülkeler ile benzer bir yapıya kavuşturulması ülkemiz için de elzemdir. Psikologlar Meslek Yasası ile getirilecek düzenleme, hem yurtiçinde hem de yurtdışında ülkemizin psikoloji alanındaki gelişimine katkıda bulunacak önemli bir yasal düzenleme olacaktır.

İçinde bulunduğumuz bilim ve teknoloji çağı bir taraftan hayatı kolaylaştırıp olumlu etkiler gösterirken diğer taraftan bazı olumsuz durumlara da sebebiyet vermektedir. İnternet teknolojisi ile de zamansal ve mekânsal sınırlar ortadan kalkmış, insanlar geleneksel bir iletişim biçimi olan yüz yüze iletişimden sanal iletişime geçmişlerdir. Bu yeni iletişim şekli bir açıdan kolay bir şekilde kişilerin sosyalleşmesine olanak tanırken diğer açıdan da çeşitli bağımlılıklar üreterek onları bireyselliğe itmekte ve yalnızlaştırmaktadır. Bu durumu fırsata çevirmek isteyen, zarar verici olumsuz tutum ve eylemlere geçen kişi sayısı da gün geçtikçe artmaktadır.

Teknoloji, internet ve sosyal medyanın yarattığı bu büyük etki amacı dışında kullanıldığında kültürel geçmişimizin geleceğe taşınmasını sekteye uğratmakta, bireylerin, aile yapısı dinamiklerinin, toplumun psikolojik sağlığının ve ilişkilerinin büyük zararlar görmesine sebep olmaktadır.

Toplumumuzda iletişim becerilerinde gerilik, aile içi iletişim kopuklukları, boşanmaların artması, olumsuz evlilik deneyimleri, aile içi şiddet, kadına ve çocuğa şiddette artış, psikolojik rahatsızlıklar, odaklanma problemleri, dikkat eksikliği, derslerde başarısızlık, sosyabilitede yetersizlik, davranış bozuklukları, uyku düzensizliği, madde bağımlılığı, toplum zararına faaliyet gösteren yapıların ve örgütlerin arttığını, toplumsal infial yaratan terör, saldırı vb. birçok sorunun oluştuğunu gözlemlemekteyiz.

Toplumumuzu ve yapı taşlarını etkileyen ve gelecekte daha büyük sorunlara sebep olabilecek bu durumların giderilmesi adına; halkımızın yetkisiz, sahte unvanlarla maddi ve manevi rant elde edip halkı sömürenlerden arındırılarak yasal bir zeminde doğru bilgi ve yönlendirmeye, psikolojik desteğe ve diğer psikolojik hizmetlere ulaşmaları, yetkili ve uzman kişilerden yardım almaları sağlanarak zihinsel ve psikolojik sağlıklarının iyileştirilmesine destek sunulmalıdır.

Psikologlar Meslek Yasası hem yasadışı ve bilimsellikten uzak faaliyet gösteren bu kişileri ve sebebiyet verdikleri yıkımları engellemiş olacak, hem de bireylerin yeterli ve yetkin meslek elemanlarından hizmet almasını, meslek elemanlarının ve faaliyetlerinin de denetlenmesine imkân vererek ülkemizin geleceği adına sağlıklı bireylerin sağlıklı toplumları oluşturmasını sağlayacaktır.

Yasal zeminlerde kurulacak olan meslek odaları, kamu otoritesi ile birlikte çalışarak toplumsal sorunların çözülmesi için projeler üretip uygulanmasını ve kamu hizmetlerinin güçlendirilerek halka sunulmasını hedeflemektedirler.

PSİKOLOGLAR MESLEK YASASINA NEDEN İHTİYAÇ VAR?

Sonuç olarak; yasal kısıtlamaların yarattığı arz yetersizliği nedeniyle alanımız bilimsel yetkinliği olmayan kişiler (yaşam koçları, bilinç altı temizleyicileri gibi) tarafından işgal edilmektedir. Psikolojik hizmet alanlar maddi ve manevi yönden istismar edilmektedir. Meslek yasası ile psikologlar, meslek odasında kayıt altına alınarak, hizmet alanların da haklarını arayabileceği bir sistemin kurulması yalnızca psikologların haklarının korunması ve mesleki etik kurallarına uymayan psikologlara karşı etkili yaptırımların oluşabilmesi için değil, aynı zamanda sahtecilik yaparak psikolog olduğunu ve/veya psikolojik hizmet sunduğunu iddia eden yetkin olmayan kişilere karşı halk sağlığının korunması, toplumun temelini oluşturan bireyin ve ailenin korunması, kamunun kaynaklarının doğru kullanılması ve kamu yükünün azaltılması için de bir zorunluluktur.

Bütün bu sorunlar nedeniyle, diğer alanlarda olduğu gibi psikoloji alanında da çağdaş standartların uygulanmasının önemi göz önünde bulundurularak, psikolojinin çeşitli uzmanlık alanlarında verilen hizmetlerin koşul ve esaslarının belirlendiği **“PSİKOLOGLAR MESLEK YASASI”**nın **ACİL** olarak çıkarılması gerekmektedir.

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Denetimli Serbestlik Hizmetleri Müdürlükleri: Psikologlar, denetimli serbestlik uzmanı unvanı ile eğitim ve iyileştirme bürosu ve değerlendirme planlama bürolarında görev alırlar. Sigara, Alkol ve Madde bağımlılığı tedavi programı (SAMBA) grup çalışmalarına katılırlar.

Ceza İnfaz Kurumları: Psikologlar, öncelikle hükümlü-tutuklu davranışlarını anlamaya, bu davranışları açıklamaya ve davranışların nedenlerini saptamaya çalışırlar.

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri: Psikologlar, suça sürüklenme nedenleri ve uygulanacak tedbirlerin belirlenmesi ile suç mağdurlarına gerekli yönlendirme ve rehberlik hizmetlerinin sunulması gibi görevler üstlenirler. Tüm adli süreci kapsayacak şekilde, suç mağdurlarına yönelik psikososyal destek hizmeti verirler. Ayrıca, boşanma ve velayet hukuku, vasi tayini gibi özel hukuk konularında aile ve sulh hukuk mahkemelerine danışmanlık yaparlar.

Bu müdürlük bünyesindeki Aile ve Çocuk Mahkemelerinde çalışan psikologlar, eşlerin ve çocukların sorunlarını belirleme, sorunların barışçıl yollarla çözümünü sağlama, uyuşmazlıkların araştırılması ve raporlanması vb. çalışmalar yaparlar. Çocuk mahkemelerinde ise görevlendirildiği çocuk hakkında inceleme yapmak ve raporlamak, suça sürüklenen çocuğun ifadesinin alınması veya sorgusu sırasında yanında bulunmak, mahkemeler ve çocuk hâkimleri tarafından verilen görevleri yerine getirmek gibi görevler üstlenirler.

Personel Eğitim Merkezleri: Psikologlar ihtiyaç duyulan durumlarda, uzman oldukları alanlar hakkında, bakanlık tarafından ders vermekle görevlendirilebilirler.

Kadın Konukevleri: Psikologlar, konukevine kabulü yapılan kadınlar ve beraberindeki çocuklarla görüşme yaparak bu bireyleri konukevinin amacı ve işleyişi konusunda bilgilendirmekte, konukevine uyum sağlamalarında yardımcı olmakta ve kabul edilen kadınlara iş bulma, öğrenime devam etme gibi hususlarda rehberlik etmektedirler. Bu sayede kadınların konukevinden ayrıldıktan sonraki hayatlarını planlamalarına yardımcı olmuş olurlar.

Çocuk Destek Merkezleri: Psikologlar, çocuğun merkezde kalış süresi içerisinde psikolojik durumunu, yeteneklerini, mesleki yönelim ve ilgi alanlarını çeşitli test, yöntem ve tekniklerle belirlemek veya bunların belirlenmesini sağlamakta görev alırlar.

Huzurevleri ile Yaşlı Bakım Merkezleri: Psikologlar, merkeze kabul edilecek yaşlıların gerektiğinde psikolojik incelemelerini yapmak, uyum süreçlerinin takibini yapmak, sorunlarını tespit etmek, raporlamak, sorunları, yaşlı ve yakın çevresi ile mesleki ilişki kurarak çözmek için çalışmaktadırlar.

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Emniyet Genel Müdürlüğü: Psikologlar, Çocuk Şube'de çocukla ilk görüşmeyi yapar, çocukları suça iten etkenleri araştırır, çeşitli önleyici ve rehabilite edici programlar geliştirir, suça itilen ve mağdur çocuğa rehberlik hizmetinde bulunur. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Büro Amirliklerinde ise psikolog olarak bireysel görüşmeler yapar, aday öğrenci alımlarına katkıda bulunurlar. Bununla birlikte polis okullarında psikologlar, aktif eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinde bulunurlar ve POMEM'de ilgili derslere girerler.

Rehberlik ve Araştırma Merkezleri: Bu kurumu düzenleyen eski yönetmelikte psikolog kadrosu varken yeni yönetmelikte kaldırılarak, konuyla ilgili yayınlanan yönergede klinik psikolog kadrosuna yer verilmiştir ve görev tanımı yapılmamıştır. Psikologlar RAM'larda ölçme ve değerlendirme görevi üstlenmektedirler.

Rehberlik ve Danışma Merkezi (Millî Savunma Bakanlığı): Psikologlar, bireyi tanıma ve psikolojik değerlendirme tekniklerini kullanmak suretiyle, askerlik hizmeti için görev alan er ve erbaşlara bireysel olarak ya da grup hâlinde, psikolojik destek hizmeti verir. Danışanın, sorunlarına ilişkin çözüm yolları hakkında farkındalık kazanması, askerlik yaşamına ve sonrasında mesleki/sosyal hayata uyumunun sağlanması noktasında; ilgili birim ve/veya yetkili kişilerle koordineli olarak çalışırlar.

Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri ve Bağlı Birimler: Psikologlar, hizmet götürülecek bölge ve toplumun tanınmasında, bölgenin sağlık ölçütlerinin değerlendirilmesinde ve buna göre sorunların ve önceliklerin saptanmasında, bakanlığın öngördüğü plan ve projelerin uygulanmasında, riskli ve duyarlı gruplara psikolojik destek sağlanmasında görev alırlar.

Hastaneler: Psikologlar, ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olarak hastalara, eğitimini aldığı terapi ve psikolojik destek hizmetlerini verir, psikometrik değerlendirmeler yapar, toplum ruh sağlığını korumaya yönelik çalışmalara katılırlar. Hastanelerde; Psikiyatri, Nöroloji, Onkoloji, Geriatri, Palyatif Bakım servislerinde görev alırlar.

Bağımlılık Danışma, Arındırma ve Rehabilitasyon Merkezleri: Psikologlar; maddeden uzak kalma ve tekrar kullanmayı önlemek için bireyi bilgilendirmek, bireye motivasyon ve yaşam becerileri kazandırmak, çeşitli psikolojik test ve ölçekleri uygulayarak hastaların sorunlarını belirlemek ve onlara başa çıkma yöntemlerini öğretmekte görev alırlar.

Sağlıklı Hayat Merkezleri: Psikologlar proje kapsamında çalışmaktadır. Bireysel görüşme, aile görüşmeleri, psikolojik değerlendirme yapmaktadırlar.

Bilimin gücü ile
kamu yararına

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Gençlik ve Spor Bakanlığı): Psikoloji lisans mezunu olup, spor psikolojisine dair eğitim aldığı (yüksek lisans, kurs, vb.) belgelendiren kişiler, merkez teşkilatında “Sporcu Sağlığı, Performansı ve Hizmet Kalite Standartları Daire Başkanlığı” bünyesinde; taşra teşkilatı içerisinde ise il müdürlüklerinin ölçüm birimlerinde, TOHM, SEM ve bakanlığa bağlı spor federasyonlarında “spor psikoloğu” kadrosunda çalışabilmektedirler. Bu kadroda çalışan psikologların temel görevi, sporcuları, müsabakalardaki performans ve başarı düzeylerinin artması için psikolojik yönden hazırlamaktır.

Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü: Psikologlar uzman eleman olarak görev alırlar. Psikologların bu kurumlardaki başlıca görevleri gençlerin ilgi, istek ve yetenekleri ile ilin özelliklerini göz önünde bulundurarak danışma kurulunun da görüşünü almak suretiyle faaliyet programı taslağını hazırlamak ve merkez müdürüne sunmak; faaliyet programı çerçevesinde yapılan çalışmalar sırasında gençlere yardımcı olmak ve onları yakından izleyerek rehberlik yapmaktır.

Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü (Gençlik ve Spor Bakanlığı): Bakanlığa bağlı yurt müdürlükleri bünyesinde yer alan “Sosyal ve Psikolojik Danışmanlık Servisi” bünyesinde “Meslek Elemanı” olarak çalışmaktadır. Çalıştığı yurt müdürlüğünde/sorumlu olduğu yurt müdürlüklerinde barınan öğrencilerin psikolojik sağlığına yönelik çalışmalar yapması yurt müdürlüklerinde çalışan psikologların ana görevi olup bu doğrultuda bireysel görüşme, grup çalışması yapar; öğrencilerin geneline hitap edecek şekilde proje tabanlı çalışmalar yürütür ve ihtiyaç görülen konulara yönelik seminer ve hizmet içi eğitim verir.

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı): Kurumdaki psikologlar personele yönelik bireysel psikolojik danışmanlık yapmaktan, psikoteknik testlerin uygulamasından, test sonuçlarının fiziksel ve dijital ortamda saklanmasından ve istatistik oluşturulmasından sorumludur.

Yükseköğretim Kurumları, Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür ve Spor İşleri Dairesi: Bu kurumda çalışan psikologların görevleri üniversiteye yeni başlayan öğrencilere, üniversite, kurallar ve yakın çevre hakkında tanıtıcı ve aydınlatıcı bilgiler vermek; öğrencinin çevreye ve üniversiteye uyum göstermesini sağlamak; öğrencilerin sorunlarını saptamak ve çözümü için ilgili kurumlarla işbirliği yapmak; buldukları bölümü değiştirmek isteyen öğrencilerin kendi ilgi ve yeteneklerini tanımasına ve uygun seçimler yapmasına yardımcı olmaktır.

Gözlem İhtisas Dairesi (Adli Tıp Kurumu Başkanlığı): Psikologlar, gözlem altında bulunan kişilere, gerekli psikolojik testleri uygularlar.

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu: Psikologlar, görevlendirildikleri birimin kısa, orta ve uzun vadeli faaliyetlerine katkıda bulunmak, uzmanlarca yapılacak araştırma, inceleme ve diğer çalışmalar için gerekli dokümanları derlemek ve ön hazırlık çalışmaları ile tek başına araştırma ve inceleme çalışmaları yapmak gibi görevler üstlenirler.

Belediyeler: Psikologlar belediyelere bağlı kadın ve/veya çocuk kapasiteli konukevlerinde, kadın danışma merkezlerinde, erkek konukevlerinde, engelsiz yaşam merkezlerinde ve psikolojik danışmanlık merkezlerinde çalışmaktadırlar.

Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri (Sağlık Bakanlığı): Psikologlar toplum ruh sağlığı merkezlerinde; merkezin amacı ve işleyişi hakkında bilgi vermek, hastalara bireysel danışmanlık hizmeti sunmak, grup terapisi yapmak, psikososyal beceri eğitimi vermek, istatistiksel bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi gibi görevler üstlenirler.

Tütün Bağımlılığı Tedavi ve Eğitim Birimi (Sağlık Bakanlığı): Psikolog, tabibin gözetim ve denetimi altında mesleki yöntem ve teknikleri uygulayarak hastaların psikolojik sorunlarının çözülmesine yardım eder, birimlerde hastaların tabiple iletişim ve iş birliği kurmasında yardımcı olur, hastadan alınan bilgiler ve hastanın birim bünyesinde iken gözlemlenen yaşayış ve davranışlarını izler, bulguları ilgili tabibe bildirir.

İl Sağlık Müdürlükleri (Sağlık Bakanlığı): İl sağlık müdürlüklerinde psikologlar, çeşitli halk eğitimleri, kurum eğitimleri, sürücü davranışı geliştirme eğitimleri ve proje çalışmaları üzerine faaliyet gösterirler.

Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (Sağlık Bakanlığı): Merkezde psikologlar; hastaların sorunlarına yardım edecek çeşitli test ve ölçekleri uygulayarak hastaların sorunlarının belirlenmesine katkı sağlarlar.

Çocuk Destek Merkezleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Çocuk ve destek merkezlerinde psikologlar, sokakta yaşayan ve/veya çalıştırılan çocukların, sokakta karşılaşılabilecekleri her türlü tehlikeden korunması amacıyla gerekli sosyal hizmet programları hazırlamakta ve uygulamaktadır.

Çocuk Evleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Çocuk yuvalarında psikologlar; kuruluştaki kalış süresi içerisinde çocuğun psikolojik durumunu, zekasını, yeteneği ile mesleki yönelimi ve ilgi alanlarını çeşitli test, yöntem ve tekniklerle belirlemektedir. Çocuğun yetiştirilmesi, meslek sahibi edilmesi ve sağlıklı bir kişilik kazanması için mesleği ile ilgili uygulamaları yerine getirmektedir.

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Sevgi Evleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Sevgi evlerinde bulunan çocukların topluma yararlı bireyler olarak yetişmelerinin sağlanması amacıyla hem psikolojik hem de sosyal gelişimlerini sürekli olarak izlemek, koordinasyon merkezinin kararları doğrultusunda sorunların çözümüne yardımcı olması ilgili meslek elemanlarıyla iş birliği halinde çalışmaktadır. Psikologlar, çocukların aileleriyle sağlıklı iletişim kurmalarına rehberlik etmektedirler. Çocukların koruma altına alınma gerekçelerinin ortadan kalktığına ve çocuk açısından risk teşkil eden durumların sonlandığına kanaat getirilmesi durumunda, psikologlar, çocuğun aile yanına tekrar dönüşünün takibini yapar ve psikolojik destek sağlar.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Psikologlar, merkeze başvuran, psikolojik desteğe ihtiyaç duyan şiddet mağdurunun ve beraberindeki çocukların değerlendirmelerini yapmak, gerekli desteği sağlayarak rapor düzenlemek, psikolojik ölçüm ve analiz teknikleri ile gözlem metotları kullanarak kadın ve beraberindeki çocukların psikolojik durumlarına yönelik ilgili kurum ve kuruluşlardan destek almasını sağlamak ve yönlendirme yapmak, psikiyatrik desteğe ihtiyaç duyan şiddet mağdurunu ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirmek ve tedavi sürecini takip etmek gibi görevler üstlenirler.

Sosyal Hizmet Merkezleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Merkezde psikologlar; birey ve ailelere yönelik psikososyal alanda koruyucu, önleyici hizmetleri ve danışmanlık hizmetlerini gerçekleştirirler. Alan taraması ve başvurularla ilgili yapılacak mesleki değerlendirme doğrultusunda danışmanlık ve rehberlik hizmeti verirler. Psikolojik sorunları olan bireyler için, ihtiyaç duyulması halinde sağlık kuruluşlarının psikiyatri bölümleriyle iş birliği yaparak ortak programlar düzenleme ve yürütme gibi faaliyetlerde bulunurlar.

Üniversiteler: Psikologlar üniversitelerde sağlık, psikolojik danışma ve rehberlik, sosyal hizmet, kültürel hizmet, spor hizmetleri alanlarında çeşitli görevler üstlenirler. Üniversite hastanelerinde çalışırlar.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı: Bakanlıkta görevli olan psikologlar yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar dışında aile ve boşanma süreci danışmanlığı, suça sürüklenen çocuklar için danışmanlık tedbiri vb. görevler üstlenip, Engelsiz Yaşam Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde ve Cinsel İstismar Mağduru ve Suça Sürüklenmiş Çocuk Merkezlerinde görev almaktadırlar.

Valilik ve Kaymakamlık: Proje birimlerinde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarında psikologlar çalışabilmektedir.

EK-1 TÜRKİYE'DE PSİKOLOGLARIN ÇALIŞMA ALANLARI

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü: Psikologlar, il göç idarelerinde bulunan geri gönderme merkezlerinde barınanların merkeze giriş yaptığı andan itibaren takibini sağlamakta, merkezde buldukları süreci daha sağlıklı bir şekilde geçirmelerine yardımcı olmaktadır.

Bilimin gücü ile
kamu yararına

Psikoteknik Değerlendirme Merkezleri: Psikoteknik değerlendirme merkezlerinde, merkezde bulunan test cihazının kullanımı konusunda eğitim almış ve bu cihazı kullanım belgesi olan en az bir psikolog çalışır. Psikolog, testin uygulanmasından bizzat sorumludur.

Özel Hastaneler: Psikologlar, ilgili uzman tabibin teşhisine ve tedavi için yönlendirmesine bağlı olarak hastalara, eğitimini aldığı terapi ve psikolojik destek hizmetlerini verir, psikometrik değerlendirmeler yapar.

Aile Danışmanlığı Merkezleri: Psikologlar, katılımcılara aile danışmanlığının tekniklerini, bilimsel bir çerçevede aktararak, birey ve ailenin yaşamını iyileştirmeyi sağlayacak uygulama/müdahale için temel aile danışmanlığı kuramlarına ve müdahale süreçlerine ilişkin beceri kazanmalarını sağlamaktadırlar.

İş Sağlığı ve Güvenliği Firmaları: Psikologlar, "İş Sağlığı Güvenliği"(İSG) alanında psikolojik sağlık açısından, iş kazaları, psikolojik risk değerlendirmeleri, psikolojik ilkyardım, işyerindeki stres kaynakları, meslek hastalıkları konusunda incelemeler yapar ve eğitimler geliştirir.

Endüstri Kuruluşları ve Örgütler: Psikologlar insan kaynakları, işe alım, ölçme değerlendirme gibi alanlarda çalışır. İş yerinde çıkan sorunların tespiti ve sorunların giderilmesi, motivasyon ve verimliliğin artırılması, eğitim planlama, örgüt kültürünün geliştirilmesi konularında çalışır.

Halkla İlişkiler Birimleri: Psikologlar; çalışılan şirketin hedef kitlesinin tutumlarının, algılarının, eylemlerinin, davranışlarının ne yönde olacağı konusunda öngörü sağlamaya çalışarak yönetimin, en uygun stratejileri ve politikaları tasarlamasını sağlar.

Sivil Toplum Kuruluşları: STK'larda çalışan psikologlar, kurumlarının çalıştığı odak gruplar için psikolojik destek verme, proje yazma, geliştirme, yönetme, raporlama, saha araştırmaları yapma, eğitim geliştirme, travma ve afet çalışmaları gibi alanlarda çalışır.

Pazarlama Departmanları: Psikologlar, tüketici davranışları üstüne çalışarak, müşterilerin isteklerini, motivasyonlarını, satın almayı etkileyen karar süreçlerini anlayarak ürünlerin etkili bir biçimde pazarlanmasını sağlar.

Reklam Ajansları: Psikologlar, tüketici tutum ve davranışlarını inceleyerek hedef kitlenin satın alma eğilimlerini belirler ve tüketici algısına en etkili şekilde hitap edecek reklamcılık stratejilerini geliştirme üzerine çalışır.

Kullanıcı Deneyimi Tasarımcısı: Deneysel araştırma yöntemlerini kullanarak kullanıcı testleri yapar; insanların bir ürünü/hizmeti kullandığı her noktadaki davranışsal ve duygusal motivasyonlarını analiz ederek üreticiye uygun ürün/hizmet geliştirilmesini sağlar.

Araştırma Merkezleri ve Laboratuvarlar: Psikologlar araştırma merkezleri ve laboratuvarlarında insan ve hayvan davranışlarını incelemek amacıyla, araştırma ve deney tasarlar, bu araştırmalarda ortaya çıkan verileri analiz eder ve raporlar.

Spor Kulüpleri: Sporcuların performans gelişimi, hedef belirlemesi, dikkat düzeylerinin artırılması, stres yönetimi, bireysel/takım performansının artması için çalışmalar yapar. Antrenörlerin takım uyumunu ve takımla iletişimini geliştirmelerine yardımcı olur.

Araştırma Şirketleri: Psikologlar bu alanda amaca yönelik anket ve saha çalışmaları gerçekleştirir. Çalışmalar sonucunda elde edilen verileri derleyerek istatistiksel raporlamalar yapar ve toplumsal hareketleri anlamlandırmayı ve öngörmeyi hedefler.

Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüpleri (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı): Psikologlar, kurucu müdür, grup sorumlusu, alan öğretmeni olarak görev alabilirler. Çocukların psikolojik açıdan sağlıklı gelişimleri için gerekli önlemleri alırlar, gerekli testlerin yapılması ve kayıtlarının tutulmasından sorumludurlar, aile eğitimlerinin planlanması ve uygulanmasından sorumludurlar.

Okul Öncesi Eğitim Kurumları (Milli Eğitim Bakanlığı): Psikologlar, çocukların psikolojik açıdan sağlıklı gelişimleri için gerekli önlemleri alırlar, gerekli testlerin yapılması ve kayıtlarının tutulmasından sorumludurlar, aile eğitimlerinin planlanması ve uygulanmasından sorumludurlar.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri: Psikologlar, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim performansları ve yetersizlik türünü dikkate alarak gerekli materyali hazırlar ve/veya bu materyalleri temin eder. Merkezin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri programını, merkezde uygulanan destek eğitim programına göre hazırlar, uygular ve bu programın uygulanmasında özel eğitim ve rehabilitasyon personeline rehberlik ederler.

Psikologlar Meslek Yasası Gerekçeleri

1. Mesleki unvanları düzenleyen yasalar; belirli bir mesleği icra yetkisini, sadece o mesleğin elemanlarına verir. Meslek dışından kişiler bu unvanı kullanarak mesleği icra ederlerse, yasaların belirlediği cezalara çarptırılır. Ülkemizde “psikolog” unvanını koruyan bir yasa bulunmamaktadır.

2. Gelişmiş toplumlarda örneklerini gördüğümüz şekliyle, psikologluk mesleğinin icrası yasal sürece kavuşturulmuştur. 2011 Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı raporuna göre, Türkiye’de 100 bin kişiye düşen aktif çalışan psikolog sayısı 1.85’dir. Türkiye bu konuda, DSÖ’nün Avrupa bölgesi ülkelerinde 100 bin kişiye düşen psikolog sayıları verilerine göre 29 ülke arasında 22. sıradadır. Günümüzde ise Türkiye’deki Psikoloji Bölümlerine on iki binin (12.000) üzerinde öğrenci kabul edilmektedir. Birçok farklı alanda çalışan psikologların denetimi ve sunulan hizmetin kalitesinin artırılması için meslek yasası bir gereklilik haline gelmiştir.

3. Psikolojinin birçok uzmanlık alanı bulunmaktadır. Bu alanlardan yalnızca “klinik psikolog” Danıştay kararlarına aykırı olacak şekilde, hatalı bir biçimde tanımlanmıştır. Mevcut koşullar altında her kurum, kendi kurumsal yapısına ve psikoloji alanını tanıma düzeyine göre, kendi tanımını yapmakta ya da psikoloji alt alanlarını yansıtmayan yasa maddelerini referans olarak psikologlar için rol tanımları ve çalışma çerçeveleri belirlemektedir. Psikologlar Meslek Yasası ile kurulacak olan “Psikologlar Meslek Birliği”, uzmanlık alanları ve rol tanımlarını yapmalıdır.

4. Ülkemizde endüstri/iş ve örgüt psikologları, spor psikologları, sosyal psikologlar gibi ruh sağlığı hizmetinin yanı sıra ilgili oldukları alt alanlarda daha çok hizmet veren psikologların uygulamalarını ve mesleklerini koruma altına alan, uygulamalarını etik açıdan denetleyen bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır.

5. Psikologlar, Sağlık Bakanlığı genelgeleriyle, psikiyatri uzmanı sorumluluğu altında çalışmaya zorlanmaktadır. Oysa sağlık kurumları başta olmak üzere tüm kurumlarda hiyerarşik değil, yatay bir iş birliği olmalıdır. Psikologlar kamuda ve özel sektörde tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bağımsız olarak çalışabilmelidir.

6. İçinde bulunduğumuz bilim ve teknoloji çağı bir taraftan hayatı kolaylaştırıp olumlu etkiler gösterirken diğer taraftan bazı olumsuz durumlara da sebebiyet vermektedir. İnternet teknolojisi ile de zamansal ve mekânsal sınırlar ortadan kalkmış, insanlar geleneksel bir iletişim biçimi olan yüz yüze iletişimden sanal iletişime geçmişlerdir. Bu yeni iletişim şekli bir açıdan kolay bir şekilde kişilerin sosyalleşmesine olanak tanırken diğer açıdan da çeşitli bağımlılıklar üreterek onları bireyselliğe itmekte ve yalnızlaştırmaktadır. Bu durumu fırsata çevirmek isteyen, zarar verici olumsuz tutum ve eylemlere geçen kişi sayısı da gün geçtikçe artmaktadır.

Bilimin gücü ile
kamu yararına

Psikologlar Meslek Yasası Gerekçeleri

7. Teknoloji, internet ve sosyal medyanın yarattığı bu büyük etki amacı dışında kullanıldığında kültürel geçmişimizin geleceğe taşınmasını sekteye uğratmakta, bireylerde ve toplumumuzun aile yapısında psikolojik sağlığın ve ilişkilerin büyük zararlar görmesine sebep olmaktadır.

8. İletişim becerilerinde gerilik, asosyallik, aile içi iletişim kopuklukları, odaklanma problemleri, dikkat eksikliği, derslerde başarısızlık, davranış bozuklukları, uyku düzensizliği, boşanmaların artması, olumsuz evlilik deneyimleri, aile içi şiddet, kadına ve çocuğa şiddette artış, psikolojik rahatsızlıklar, madde bağımlılığı, toplum zararına faaliyet gösteren yapıların ve örgütlerin artması, toplumsal infial yaratan terör, saldırı vb. birçok sorunun oluştuğunu gözlemlemekteyiz.

9. Toplumumuzu ve yapı taşlarını etkileyen ve gelecekte daha büyük sorunlara sebep olabilecek bu durumların giderilmesi adına; halkımızın yetkisiz, sahte unvanlarla maddi ve manevi rant elde edip halkı sömürenlerden arındırılarak yasal bir zeminde doğru bilgi ve yönlendirmeye, psikolojik desteğe ve diğer psikolojik hizmetlere ulaşmaları, yetkili ve uzman kişilerden yardım almaları sağlanarak zihinsel ve psikolojik sağlıklarının iyileştirilmesine destek sunulmalıdır.

10. Psikologlar meslek yasası hem yasadışı ve bilimsellikten uzak faaliyet gösteren bu kişileri ve sebebiyet verdikleri yıkımları engellemiş olacak, hem de bireylerin yeterli ve yetkin meslek elemanlarından hizmet almasını, meslek elemanlarının ve faaliyetlerinin de denetlenmesine imkân vererek ülkemizin geleceği adına sağlıklı bireylerin sağlıklı toplumları oluşturmasını sağlayacaktır.

11. Bu gibi yasal zeminlerde kurulacak meslek odaları, kamu otoritesi ile çalışarak toplumsal sorunların çözülmesi için projeler üretip uygulanmasını ve kamu hizmetlerinin güçlendirilerek halka sunulmasını hedeflemektedirler.

12. Psikoloji eğitiminin niteliğinin artırılması hedeflenerek özellikle staj ve uygulama alanlarıyla ilgili sınırlılıkların giderilmesi de elzemdir. Staj ve uygulama alanlarındaki imkânların kamu sektöründe genişletilmesi ile hem özel sektördeki farklı alanların gelişimine katkı sağlanmış olacak hem de öğrencilerin uygulama tecrübelerinin artmasına destek sağlanacaktır.

13. Psikolojideki araştırma ve uygulamalar ağırlıklı olarak kültürlerarası psikoloji çalışmalarının, uygulamalarının etkisinde gerçekleşmektedir. Yasal zeminde oluşturulmuş mesleki yapılar; olgu ve davranışların bilimsel yöntemlerle çalışılmasına, kültüre özgü uygulamaların geliştirilmesine ve uyarlanmasına katkıda bulunarak, psikolojik hizmetlere duyulan güveni arttırmada önemli rol oynayacaktır.

Psikologlar Meslek Yasası Gerekçeleri

14. Sağlık giderlerinin gün geçtikçe arttığı, psikolojik rahatsızlıkların artış göstererek devletin kurumlarında fazladan bütçe yüküne sebep olduğu gözlenmektedir. Bu konuyla ilgili olarak kamunun yükünün azaltılması için psikologların özel sektörde bağımsız çalışabilmelerinin önü açılmalıdır.

15. Sonuç olarak; yasal kısıtlamaların yarattığı arz yetersizliği nedeniyle alanımız bilimsel yetkinliği olmayan kişiler (yaşam koçları, bilinç altı temizleyicileri gibi) tarafından işgal edilmektedir. Psikolojik hizmet alanlar maddi ve manevi yönden istismar edilmektedir. Meslek yasası ile psikologlar, meslek odasında kayıt altına alınarak, hizmet alanların da haklarını arayabileceği bir sistemin kurulması yalnızca psikologların haklarının korunması ve mesleki etik kurallarına uymayan psikologlara karşı etkili yaptırımların oluşabilmesi için değil, aynı zamanda sahtecilik yaparak psikolog olduğunu ve/veya psikolojik hizmet sunduğunu iddia eden yetkin olmayan kişilere karşı halk sağlığının korunması, toplumun temelini oluşturan bireyin ve ailenin korunması, kamunun kaynaklarının doğru kullanılması ve kamu yükünün azaltılması için de bir zorunluluktur.

